

Záznam

ze zasedání 144. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 9. července 2018 na Úřadu vlády

Program:

1. Materiály k projednání

1.1 Návrh Programového prohlášení vlády ČR

1.2 Příprava návrhu státního rozpočtu na rok 2019

2. Materiály pro informaci

2.1 Příprava a harmonogram rekodifikace stavebního práva

2.2 Stav čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2014 – 2020 a informace o přípravě budoucího programového období po roce 2020

3. Různé

Přílohy:

- Stanoviska SP ČR a návrhy usnesení za stranu zaměstnavatelů k materiálům 144. PS RHSD ČR
- Stanovisko KZPS ČR k podkladovým materiálům
- Stanovisko KZPS ČR k návrhu Programového prohlášení vlády ČR

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR (dále jen „předsedající“), který v úvodu přivítal účastníky a informoval o rozhodnutí předsednictva o termínu a programu příští plenární schůze a společného jednání RHSD ČR s krajskými tripartitami. Termín byl stanoven na 24. září 2018 s tím, že od 14:00 hod. proběhne společné jednání RHSD ČR s krajskými tripartitami a od 16:30 hod. následně 145. Plenární schůze RHSD ČR. Místem konání bude Lichtenštejnský palác.

Bod 1.1 Návrh Programového prohlášení vlády ČR

Předsedající stručně uvedl Programové prohlášení vlády dohodnuté v rámci koaličních jednání mezi ANO a ČSSD a zdůraznil, že výčet priorit v prohlášení uvedených není úplný.

Zástupce ČMKOS především ocenil, že předložené programové prohlášení významným způsobem podporuje ekonomiku ČR, klíčové je v tomto ohledu zejména kapitola Digitální Česko. Realizace opatření v této oblasti by znamenala velký přínos pro všechny občany ČR a pomohla by nezbytné transformaci ekonomiky od subdodavatelského principu k ekonomice založené na moderních technologiích. Důležitá je také reforma vzdělávání včetně vyčlenění odpovídajících finančních prostředků. Je třeba pokračovat v rozšiřování elektronické evidence tržeb. Odbory pozitivně vnímají snahu o zrušení tzv. superhrubé mzdy při zachování stability příjmů státního rozpočtu, možným podnětem do budoucna je sblížování sazeb pojistného na sociální zabezpečení zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Kriticky se vyslovil k zamýšlenému oddělení důchodů od státního rozpočtu, tato problematika by měla být dále diskutována. Vzhledem k dlouhodobé stagnaci částky životního minima podpořil její zvýšení i s ohledem na rostoucí životní potřeby. Deklarované zapojení sociálních partnerů by mělo být formalizováno i mimo rámec tripartity, například ve formě rozšířené Porady ekonomických ministrů, pokud vláda rozhodne o jejím ustavení. Závěrem vyjádřil souhlas s myšlenkou přijetí eura až na základě reálné konvergence.

Zástupci ASO podpořili programové prohlášení, jeho vyváženou strukturu i zmíněné oddělení důchodů od státního rozpočtu a navrhli konkretizaci kapitoly věnované dopravě zejména o rizika soutěží v železniční dopravě z hlediska mezd železničářů, potřebu zajištění prostředků na mzdy pracovníků SŽDC a posílení kapacity železniční přepravy.

Představitelka Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR se více vyjádřila k oblasti zdravotnictví a sociálních služeb, kdy v programovém prohlášení chybí konkrétní kroky k dosažení cíle zlepšení veřejné služby ve zdravotnictví i informace o vývoji objemu finančních prostředků alokovaných do zdravotnictví. Vzhledem k deklarovanému nezvyšování spoluúčasti pacientů lze zvýšení příjmů dosáhnout navyšováním částky za tzv. státní pojištěnce. Pozitivně lze hodnotit snahu Ministerstva zdravotnictví o kontrolu přímo řízených organizací i možnou redukci počtu zdravotních pojišťoven. V oblasti sociálních služeb je třeba ocenit snahu o vytvoření systému dlouhodobého financování a posílení struktury zaměstnanců v této oblasti a jejich platů.

Zástupce SP ČR vyzdvihl především kapitolu Digitální Česko včetně elektronizace státní správy, snahu o prosazení důchodové reformy, přípravu zákona o liniových stavbách, podporu malých a středních podniků, předvídatelné daňové prostředí, důraz na ekonomickou diplomacii a závazek zefektivnit přísun zahraničních pracovníků. Je škoda, že se do prohlášení nepromítly připomínky uplatněné sociálními partnery například v oblasti podpory aplikovaného výzkumu, nedostatečně je akcentována vazba na základní demokratické hodnoty a principy právního státu a členství v EU a NATO. Prohlášení neobsahuje jasný závazek vlády přijmout novou stavební legislativu ani postoj ke schodku rozpočtu a financování investic z národních zdrojů. Strana zaměstnavatelů dlouhodobě nesouhlasí se zrušením karenční doby a očekává v tomto smyslu kompenzace zaměstnavatelům. Řešena musí být také otázka rozšíření mýtného systému. Programové prohlášení by se mělo více věnovat problematice udržitelnosti vodních zdrojů, respektive jejich udržitelného financování, a otázce budoucího přijetí eura.

Představitel KZPS ČR upozornil na písemné stanovisko, jež je přílohou záznamu, a podrobněji věnoval pozornost především opatřením k podpoře a udržení ekonomického růstu a snaze o změnu struktury výroby. S tím souvisí i vývoj mezd, který v podnikatelské sféře nedosahuje dynamiky růstu platů v rozpočtové sféře, což pro ekonomiku není dlouhodobě udržitelné. V souvislosti s přijímáním nové stavební legislativy zmínil nezbytnou novelizaci kompetenčního zákona. Podstatné je přejímání evropské legislativy bez opatření jdoucích nad rámec nezbytného, jež následně komplikují podnikatelské prostředí.

Další představitelé KZPS ČR se vyjádřili ke kapitolám Zemědělství a Životní prostředí, kde je většina priorit zohledněna, připomněli návrh na definování strategické zemědělské půdní rezervy, věnovali se problematice vytváření krajinných prvků v souvislosti s udržitelným zemědělským hospodařením, podpory odbytových družstev a uplatnění regionální produkce v lokálních veřejných stravovacích zařízeních. Byla rovněž zdůrazněna nutnost ostražitosti při dalším postupu ve mzdové oblasti.

Zástupce Unie zaměstnavatelských svazů přivítal, že sociální služby jsou jednou z vládních priorit, vedle tvorby sítě by však pozornost měla být věnována především financování. V oblasti kultury by se měla vláda zavázat, že výdaje na tuto oblast dosáhnou 1 % výdajů státního rozpočtu bez započítání náhrad církvím.

Předsedající reagoval na přednesené podněty a připomínky s tím, že vzhledem k nadcházejícímu hlasování o důvěře a proběhlému vyjednávání v rámci koalice není možné programové prohlášení dále upravovat. Jednotlivými podněty se však vláda bude dále zabývat, a to i ve spolupráci se sociálními partnery. Závěrem přislíbil další zapojení sociálních partnerů, o jehož konkrétní podobě bude na úrovni vlády diskutováno.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Sociální partneři žádají vládu o zapojení do procesu naplňování cílů Programového prohlášení vlády, při přípravě konkrétních opatření a kontroly jejich plnění, a to i mimo rámec RHSD ČR.

Bod 1.2 Příprava návrhu státního rozpočtu na rok 2019

Ministryně financí představila první rámec rozpočtu na rok 2019 a priority vlády na následující období zahrnující důchodový a sociální systém, reformu regionálního školství a investice. Cílem je, aby plánovaný schodek státního rozpočtu nepřekročil výši národních investic. Ministerstvo financí již rozeslalo správcům kapitol výdajové limity, v tuto chvíli zpracovávají správci jednotlivých kapitol podrobné rozpočty, které budou předloženy Ministerstvu financí do konce července 2018. Závěrem svého vystoupení podrobně představila základní parametry návrhu státního rozpočtu, jeho příjmy, výdaje i plánovaný schodek ve výši 50 mld. Kč, jež je z pohledu Ministerstva financí i Národní rozpočtové rady nepřekročitelný.

Zástupce KZPS ČR ocenil pozitivní vývoj daňového inkasa i přínos elektronické evidence tržeb a kontrolního hlášení na výběr daně z přidané hodnoty. Výdajová strana rozpočtu je ovlivněna navyšováním mandatorních výdajů včetně výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti, což neodpovídá aktuální situaci na trhu práce. Vývoj mandatorních výdajů následně může představovat problémy při zpomalení ekonomického vývoje. Upozornil rovněž, že k navyšování mezd by mělo docházet pouze ve vazbě na růst produktivity práce.

Představitel SP ČR zdůraznil, že makroekonomická predikce Ministerstva financí odpovídá predikci SP ČR, z tohoto pohledu jsou příjmy rozpočtu odpovídající. Nelze však souhlasit se schodkem rozpočtu, ani s růstem mandatorních výdajů, návrh rozpočtu není v tomto smyslu koncipován investičně a v případě výpadku na straně příjmů nebude možné udržet stabilitu rozpočtu. Otázkou je rovněž zahrnutí všech priorit obsažených v Programovém prohlášení vlády do návrhu rozpočtu, například avizovaných kompenzací zaměstnavatelům za zrušení karenční doby. Materiál neobsahuje manažerský přehled o vývoji strategických investic, přičemž za investice nelze považovat prostou obnovu majetku. Zdůraznil, že růst platů ve veřejné sféře neodpovídá růstu ekonomiky a může v budoucnu při poklesu hospodářského výkonu způsobit potíže.

Zástupce KZPS ČR upozornil, že mnoho projektů, na jejichž realizaci jsou v rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury alokovány finanční prostředky, bude zahájeno se zpožděním, a v příštích letech tak může být nedostatek prostředků na jejich realizaci.

Představitel ČMKOS uvedl, že výsledná podoba rozpočtu se bude odvíjet od červencové makroekonomické predikce, jež zpřesní očekávaný růst HDP v příštím roce. Pozitivně lze hodnotit zejména vývoj dlouhodobé nemocenské a ošetřovného. Vzhledem k prodlužujícímu se věku dožití je zapotřebí věnovat pozornost investicím do sociální oblasti. Odbory nejsou spokojeny s výší výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti, jejíž efekty ve formě umisťování obtížně uplatnitelných osob na trhu práce se právě nyní mohou naplno projevit. Z hlediska výdajů na zdravotnictví by byla prospěšná větší míra sladění mezi návrhem státního rozpočtu a přípravou pojistných plánů zdravotních pojišťoven. Opakovaně se zmínil o nutnosti valorizace životního minima a v souvislosti s diskusí o výši platů v rozpočtové sféře upozornil, že platy nelze hodnotit podle produktivity práce. Zvýšení příjmů rozpočtu lze docílit i zvýšením mezd a z toho vyplývajících daňových příjmů.

Zástupkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR upozornila, že avizovaná částka na financování sociálních služeb ve výši 3,3 mld. Kč nepředstavuje navýšení oproti letošnímu roku a na zvýšení platů v roce 2019 je tak zapotřebí vyčlenit další prostředky. Podpořila rovněž zvýšení zvláštního příplatku pro zdravotní sestry a další zdravotnické pracovníky za práci v noci formou nařízení vlády tak, aby se tento příplatek stal nárokovou složkou platu.

Představitel KZPS ČR poukázal na nesoulad v avizovaném navýšení rozpočtu kapitoly zemědělství a zdůraznil nezbytnost udržení úrovně financování národních dotačních titulů.

Předsedající specifikoval plánované zvyšování platů s tím, že cílem je zvýšení u nejhůře odměňovaných zaměstnanců a odstranění neobsazených pracovních míst.

Ministryně financí poděkovala za přednesené názory a upřesnila investiční cíle rozpočtu. Klíčové jsou přitom investice, jež budou dlouhodobé a přesáhnou více než jednu generaci. Na většině investic se budou podílet také obce a kraje.

Závěr:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Bod 2.1 Příprava a harmonogram rekodifikace stavebního práva

Zástupce SP ČR upozornil, že předložený materiál neobsahuje skutečný harmonogram rekodifikace stavebního práva.

Bod 2.2 Stav čerpání prostředků z fondů EU v programovém období 2014 – 2020 a informace o přípravě budoucího programového období po roce 2020

Představitel SP ČR požádal o přijetí nápravných opatření směřujících k urychlení čerpání prostředků a vysvětlení plánovaného přesunu části alokace z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost do Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 7 mld. Kč. Upozornil přitom na shodu napříč zaměstnavatelskými svazy, že schopnost čerpat tyto prostředky pro potřeby průmyslu je vysoká.

Předsedající uvedl, že uvedená problematika bude řešena na zasedání Rady vlády pro ESIF dne 24. července 2018.

Bod 3 Různé

Zástupce ASO opakovaně upozornil na chybějící kolektivní smlouvu vyššího stupně a na problémy v kolektivním vyjednávání ve zdravotnictví, jež vznikly z důvodu neochoty zaměstnavatelů na sektorové úrovni asociací nemocnic vést kolektivní vyjednávání. V následné diskusi se sociální partneři shodli, že vzniklá situace by měla být řešena z pozice Ministerstva práce a sociálních věcí a vlády.

Vzhledem k projednání všech bodů programu 144. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její jednání ukončil.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář
RHSD ČR

Ing. Andrej Babiš
předseda vlády ČR
a předseda RHSD ČR